

Latweeschu Awises.

No. 28.

Zettortdeenā 9. Juhs.

1864.

Jaunas siunas.

Pehterburgā taisjuschi jaunu kreewu basnizu. Kad til tahlu jau bij gottawa, ka lähds muhrnecks wehl strahdajis tohna appala jumta eelschypusse, tad us reis s̄chi tohna daska (kuppela) sagahsusees un ar wissu muhrneeku nekruttuse semme. Kad vəhzak s̄cho nabbaga wihrus ispestijuschi no keegeli un akminu leela pulka, kas winnam uskrutis, tad itt par brihnumu tas wehl bij dsihw̄s un tiltai rohka un kahja bij sadragata.

Rehweli. 20tā Juhs muhsu Keisera augustais dehls, Leelwirts Alekssei Aleksandrovitsch, un Keisera brohla dehls, Nikolai Konstantinovitsch, ar 5 karra-dampluggeem aibraukuschi Rehwyles rehdinā un ildeenas abraukuschi juhmallā masgatees. Winni lihds ar zitteem karra-luggu mahzleem s̄cho wassar brauz pa Austruma juhru kara-luggu deeneslā mahzitees. Winnieem tahds pat mundeerisch, tas pats gruhtois luggineeku darbs un teem tāpat jaksausa luggu wirsneekeem, ka wisseemi zitteem luggu mahzleem (Gadetten). Ikkatru deen pufstreschu wersti no lugga lihds juhmallai ar laiwinu brauzoht us Rehweli, tee tāpat ka tee zitti mahzleki un matrohschi ar sawahm augstahm rohlahm laiwa airesjuschi un tahdus gruhtois luggineeku darbus darrijušchi. Pilsata atnahkuschi un no augsteem waldischanas fungeem gohdam sveizinati, tee ne bij isgehrbuschees ka Leelwirsti, bet ka karra-luggu mahzleki un turrejahs appaksch ūweem wirsneekeem un nefahdu ahrigu gehda

parahdishanu naw peenehmuschi. Pee nelaika admiralas Vasarewa atritnes Leelwirts Alekssei nobrauzis un to luhdsis us maltiti us fugga, un tur arri generals Wrangels, Zggauunsemmes gubernaters un Zggauunsemmes muishneeku wezzakais barons Pahlens bijuschi luhgti weesi. No Rehweles Winni nobraukuschi us Rihgu, kur Winni rehdinā 2trā Juhs atnahkuschi un tad 3schā gribbejuschi us Rihgu braukt. Admirals Pofferts irr s̄cho karra-fuggu waldisnecks.

Rihga. Nu irr pahtis gaddu, ka Rihgā eetaisjuschi politeknikumu, tas irr tahdu augstu skohlu, kur jaunekli no augsteem mahziteem skohlmestereem (professoreem) gruntigi mahzahs ne ween wissadu mahzibū par dabbu un winnas spehkeem un zittas tahdas gudribas, kas irr wajadfigas, ja gribb valist par gudru un itt derrigu ammatneeku, bet arridsan tahdas mahzibas, kas wajaga mahziteem kaupmanneem, semmes kohpejeem, wissadu maschihnu taisitajeem, pabriklu mestereem un arri par inschenjereem, kas proht taisiht eisenbahnes, schossejas, skunstigus titlus, kanahlus, leelas dahrgas ekas rc. rc. rc. Schi skohla maksa ilgaddus wairak nekā 20 tuhfst. rubl., kas tohp dahwinati no muhsu juhmallas gubernementu muishneekem un pilfateem; jo schinnis laikds, kur ar maschihnehm, pabrikkeem, buhweschanahm un labbaku semmes kohpschanu rc. rc. rc. til daids darbojabs, wajaga papilnum tahdu mahzitu wihrus, kas s̄chihs leetas gruntigi proht. Teem jaunekleem, kas tur mahzahs, jamaka skohlas-naudas ween 120 rubl. bes kostes un bes kohtela. Schi skohla stahw tai leelā jaunā nam-

mā, kas nezik tahdu no eisenbahnes un no Wehrmannna dahrfa. Tē preefsch kahdahm neddelahm leelas dserfchanas labbad bij atlaiduſchi kahdu namma kalyu. Schis, woi nu gribbedams atreebtees, woi taisnotes, ſchenkōs ar ſaweem brahlifcheem dſerdams ſtahtſtijis: effoht tadehſt pats ifgahjis no ſchi deenesta, ka tur tāi politenitumā noteeloft par daudſ grehzigas lectas. Brohti, winnam zitta darba tur ne effoht bijis, ka tikkai zilwekus nokaut un tohs tad leelōs katslōs wahriht?! Par to tee wianam nu gan effoht demuſchi 30 rubl. f. lohnes par iſkatru mehneſi, un chſt un dſert zik ween gribbejis, bet tas wianam bijis par daudſ neschehligs, brefmigs grehku darbs. To ne warrejis ilgi nest un zeest un tadehſt effoht iſbehdsis?! Schohs aplamus un beſkaunigus mellus ſtahtſtijis til drohſchi un tik ſtipri ſeezinadams, ka ſchuhpv Behrtuli un brahlifchi ſahluſchi tizzeht un to wallodu iſneſſuſchi pa wiſſu Rihgu. Itt par brihnumu ſcho blehnu wallodu ne ween pahris aplamu bahbu, bet nu jau daudſ tuhſtoſchu lauſchu no ſemmas kahrtas tizz un no ſchihs ſkohlas tā bihſtotees, ka nekahdſ deenesta zilwekus nedſ ſtrahdneeks, arri daschs ammatneku ſellis un buſcha ne drihſtoht ne ee-eet, kaut arri teem tur kahda waijadſiba. Daschkaht tur ſtahwohſt pee ta namma laudis un ſkattotees ar leelahm bailehm uſ ſcho ſkohlu, kur tik ween zilwekus kaujoht un wahroht!! Turprettim atkal jau kahdſ pahris dutschu tahdu beſdeewigu wiſru un puſchu tāi nammā effoht atnahkuſchi un peeteikuschees, ka pa 30 rubuleem pa mehneſi gribboht uſaemtees to deenesta, kur warroht zilwekus kaut un wahriht!!

Ak tawas beſkaunigas wallodas un nejehga aplamas paſaules! Zik tāi patiſk tahdi negohdigi grehzigi ſtahtſt un blehdigas wallodas. Schinnis laikōs, kur muhsu laudis deſgan iſleelahs un teizahs buht nekahdeem wezzi laiku tumſcheem laudihm nedſ mahnu un neeku tizzigeem, bet taisahs mahzitu lauſchu kahrtā, — taggad, kur waldineeki un gahdataji wiſſur taisjufſchi ſkohlas un tee zik ween finnadami paſihds laudihm nahtt pee gaifmas, gahdadami par gruntigu tizzibas mahzibu, par wiſſadahm garrigahm un laizi-gahm grahmatahm un Awisem, — taggad, kur laudis wairs now muzzā auguſchi un par ſpundi barroti, bet ar un beſ paſſehm no mahjahm warr iſeet un paſauli jau dabbujufſchi redſeht, un daschs jau paſiſis par deſgan qudru paſaules behrnu, — taggad jaſrihnahs ar leelu brihneſchanohs, ka to mehr nu pat laudis wehſt tahdi plahnprachtig un neapdohmig, ka tubkſtoſchi un atkal tuhſtoſchi tizz un atkal ſtipri tizz tahdu nejehga besprahigtu niknu un grehzigu wallodu, ko kahdſ ſchuhpv Behrtuls ſawā reibus, jeb gribbedams atreebtees, ſchenki islaidis. Tizz tahdu

grehka ſtahtſtus par tahdu augſtu un fohti teizamu iſ ſkohlu, ko par tahdu leelu gadda malsu wiſſai ſemmei par labbu ruhpigi gahdataji zehluſchi. Woi tad tahdeem wallodneekeem naw itt nekahda prahta galwā, ka to ſtahtſtoht un tizzoht nebuht ne peeminn un ne apdohma, ka teefahm, polizejai un waldischanai azzu un auſu deſgan redſeht un dſirdeht, kas tahdā leelaugſtā ſkohlu, kur kahdſ ſimts zilweku ildeenaſ ee-eet un iſeet, noteel un tohp darrihts?! Tomehr par to ne warraſ par daudſ brihnetees, jo wiſſur un tik ne iſdeenaſ gaddahs tahdas niknas mehles, kas, gribbedams atreebtees, par kahdu nammu jeb kahdu zilweku iſlaifch tahdus aplamus ſtahtſtus un mellus, un redſi — nekad ne truhſt tahdu, kas tohs tad tizz un iſneſi wairo-tus wehſt tahkti. Lai no ſchi ſtahtſt nemmabs katis labbu mahzibu, ka grehks tāhdaſ wallodas iſlaids un geckiba tahm tizzeht. —

Slehwiga. Par karra weetahm Awises nezik wairs ne ſtahtſt, jo Wahſemineeki ar Dahneem taggad nekur ne wart darbotees tadehſt, ka tee no Alſes fallas iſdſhiſti aifgahjuſchi pa juhru uſ Wiſnes leelu fallu, kas irr Dahnu walſts ohtra dalka, ka Eiropas lanikahrtē warri redſeht. Arri Jilantē, Dahnu walſts treschā un leelaka dalka, Dahni irr iſdſhiſti, un tā rahdahs, ka Dahnu karra-ſpehks taggad arri ſleppen par juhru aifgahjis no Jitlantes paſcha galla ſeemeta puſſe. Jo Bruhſchi taggad pahrzehluſchees pahr to juhreas ſchaurumu Limwortē, kas atſchikirr Jitlanti no ta maza gabbala, kas ſeemeta puſſe. Tur ne atradduſchi nekahdus conaidneekus. Dahni gan mehginajuſchi daschā weetā pee Slehwigas un Jitlantes ar laiwham nahtt pee mallas, bet Bruhſchu lelgabbali tohs tuh-dal atdſinuſchi atpakkat.

Awises ſtahtſt, ka Bruhſchi ſleppen ſagahdajoht leelu puſku laiwi un gribboht pahrzeltrees pahr to ſchauero juhras weetu, kas atſchikirr Jitlanti no Wiſnes leelas fallas, kur taggad Dahnu ſpehks ſakrahjees. Redſeht woi to darrihs un ſpehks. Atkal zitti ſafka, Dahni bihſtotees, ka Bruhſchu un Eiſtreikeeu karra-fuggi, kas taggad ſakrahjuſchees un effoht ſtipri deſgan, ne nahtt uſ Seelantes fallu, kur Dahnu lehnina leelais pilſats Kopenahgene un ne ſahk to bom-bardeerecht. Dahnu lehninsch effoht fohti noſkummis, ka Bruhſchi Alſes fallu tik ahtri panehmufſchi un ka Galenderi ſawā parlamentā ſkoldri iſteikufſchi, tee Dahneem nebuht ne eefchoht paſihgā, ir Sweedri teem ne paſihdſeſchoht. Dahnu lehninsch tadehſt dohma uſ meera derreſchanu, bet winnu ministeri un laudis no tam nebuht ne gribbejuſchi ne dſirdeht. Tad nu ſchin-nis deenās lehninsch ſawus ministerus atlaidis no deenesta un zittus uſzehlis par ministereem, un nu wiſſiauñakas ſiñas ſtahtſt, ka Dahnu lehninsch Bruhſi

un Eistreikeri effoht usrunnajis, lai faderr pameeru. Wehl ne sinnam woi Wahzemneeki to klausih.^{*)}

Londone. Parlamenta Galantes ministerus gan apfuhdejuschi un gribbejuschi no ammata nozelt, fa schee ne spchjuschi meeru faderreht starp Wahzemneekem un Dahneem, ka gan Wahzemneekem draudejuschi ar nikneem wahrdem, bet Dahnu labbad tomehr ne gribbejuschi karru sahlt un Dahnu astahjuschi bes palihga sawa nelaime un besspehzibâ. Tomehr apfuhdsetajeem naw isdewees, un Galantes ministeri pa likuschi sawa ammatâ un spchka.

Parise. Keisers Napoleons stahw klusfu un ne draudsejabs ar Galendereem, bet ar Wahzemneekem. — Awises dauds par to stahsta, ka Wahzemme muhsu Keisers ar Eistreikeru keiseru un Bruehjuschi lehninu fabeedrojusches un norunnajuschi Pohlu labbad un zittu walstu leetu deht, bet walstu Awises turprettim fakka, ka tee nekahdu beedribu ne effoht zehluschi, bet iiklai ka draugi apmeklejusches un isrunnajusches par sawahm waijadisbahm.

Wahzemme. Bruehjus un Eistreikeris taggad gribboht, ka arridsan Wahnu-walstu beedriba lihds ar winneem eimohst karra prett Dahneem un lai spreeschoht, furram taggad nu effoht ta ihsta rekte valikt par Schleswigas-Olfsteines waldineku.

Amerika. Par to dumpi Tunis walsti Awises taggad nezik ne stahsta. Tapat arridsan nekas naw stahstams par zittahm semmes dakkahm.

Amerika. Seemel-Amerikas karra taggad at-puhschahs no tahn leelahm breefmigahm kauschahn. — Mejikas jaunais keisers ar sawu keisereeni gan jau atnahkuschi paschâ leelsâ Mejikas pilstatâ un ar wissadahm lepnahm gohda parahdischanahm tur tohs effoht usnehmuschi, tomehr wehl effoht deesgan tahdu, kas tam wazzam presidentiam Juarezam wehl peeturahs un Sprantshu saldateem tadeht kahnos ar scheem wehl jakaujahs. —

S—3.

Na Ruhjeneescheem ar mahju pirkshanu weizees.

Schigadda astota Awishu nummura par Widsemneeli mahju pahrdochhanu stahstidams gan luhgtin luhdsu, lai jel kahds Widsemneeks muhsu Awises par tam sinnu dohtu, kue jau mahjas fennak pahrdohtas, lai issahsttu, ka mahju pirzejeem par scho laiku gahjis, zil tahlu tee us preeskhu tappuschi u. t. j. pr. Bet welti lihds schim tahdas sinnas gaidjis. Naw neweens atraddees, kas preeskhu tam sawu spalwinu buhut tezzinajis. Ta now wis teizama leeta, ja tee, kas pee kahda labbuma nahkuschi, par to sawas tau-

^{*)} Dabni ar Wahzemneekem napat pameeru faderrejuschi lihds 1. Augustam un nu darbojahs ar meera derescham.

tas brakleem ne puschu plehstu wahdinu ne stahsta, bet weeni paschi ittin kluusu sawu labbumu baula. Zil mehs Kursemneeki par schihm sinnahm buhut preezajusches! Tahs buhut mums schinnis laikos lohti derrigas, jo arri mehs taifamees sawas mahjas par dsimtu nopirk. Tahdas sinnas paslubbinatu daschu labbu arri pee mums us pirkshanu, tahs dascham netizzigam azzis un prahut atwehrtu, tahs daschas neeku un blehnu wallodas no laudim aisdiftu prohjam, kas winna taggad baida un ne lauj to labbumu panahst, kas tak buhut dabujams. Zil sunnadas gribby taggad pastahstift, ka Ruhjeneescheem Widsemme ar mahju pirkshanu preeskj kahdeem 14 woi 15 gaddeem gahjis.

Toreis peederreja Ruhjenes muischu ar kahdeem 50 fainmeekeem baronam Fekkeramam. Schis gan laikam buhs pats pirms leelskungs Widsemme bijis, kas par to sahka gahdaht, ka winna pagasta fainmeeki par grunteekeem paliku. Leelskungs fasauza fainmeekus kohpa un ar teem par mahju pirkshanu aprunajabs, bet no teem 50 fainmeekeem tiskai 4 ween atgaddijahs, kas gribbeja mahjas pirk. Wissi zitti palikka pee tam: Mehs ne gribbam un ne gribbam mahjas pirk. Gan leelskungs dewa laiku apdohmatees, gan reisu reisahm tohs wehl fasauza kohpa, bet schee effoht atbildejuschi wissi weenâ mutte: „Ka tehwi tehwi bes gruntehm pahrtifikuschi, tapat arri mehs gribbam pahrtift. Kungeem irr miikstas mehles, winni gribb mums tik to beidsamo graffi iskrabpt; pebz mums wairs ne buhs ne naudas ne mahju!!“^{*)} Un teem tschetrem, kas gribbeja mahjas pirk, teem bij dees-gan reischanas un pahrmeschanas no wisscem zitteem jadsird. Tohs ne ozzu gallâ ne warreja eeredseht. Wissi to ween scheem effoht pahrmettuschi: „Ak tawus trakkus zilwekus! Tee tihschâ prahsta sawu naudu semmê mett. Redseim ka scheem gudrineekeem klahses! Lahga jau ne eefs, jo tee apnikuschi fungam klausift, gribb no arraju kahrtas behgt ahrâ un paschi par fungem valikt. Bet tahdeem lepneem un augstprahligeem jau pats Deew's turrahb pretti.“ Ta nu barons Fekkersams wissadi isdarbojes fainmeekus us mahju pirkshanu paslubbinadams, tatschu to ne dabbuja, ko winna fids tik lohti wehlejabs. Winsch sawu muischu ar wissahm mahjahn baronam Krideneram pahrdewa, bet ar to sinnu, lai schis teem fainmeekeem, kas winna preeskha bij apnehmusches mahjas pirk, tahs arri pahrdoht tahda wihsé, ka tee, kam mesch pee mahjahn tohp peedallihits, par 120 rubuleem dahlderi pehrk un teem, kas bes mescha, par 107½ rubuleem dahlderi

^{*)} Ko Ruhjeneesdu fainmeli preeskj 15 gaddeem sawam leelskungam effoht rokuschi, to raschu arri pee mums Kursemme wehl taggad daschi fakka un turrahb ar wissu spchka pretti, tas fungs us mahju pirkshanu usslubbinga.

dabbu. Arri Ruhjeneeschi fawas mahjas par d'simtu no pirkli. 1850ta gadda wifsch fainneekus us tam usrunnaja un to labbumu wiffadi ißkaidroja, bet schee winna wahre-deem ne tizzeja un wairak to par pateesibu peenehma, to daschi ballamuttes un prähta fungi teem ausis eepuhta. Nu mehgina ja leelskungs zittadi darriht, jo pascha pagasta fainneeki tak ne gribbeja mahjas pirkli, tadeht wifsch fahka 1851ma gadda fwechheem mahjas pahrdohrt. Tik drihs ka to redseja, ka fwechheeki gaddijahs un rikti mahjas par d'simtu no pirkli, tad palikka arri dauds Ruhjeneeschku gudri un eenialfaja rohkas naudu lungam,zik katriis taï brihdi spehja, lai winna mahjas ne nahktu fwechha rohkas. Kungs bij arri ar to wifsmasaku naudu meerä un wifas 50 mahjas tappa taï gadda pahrdohatas. Massaja par dahlderi simtu lihds simtu un diwidest mit rubulus. Arri appaksch simta par dahlderi tappa daschä mahjas pahrdohatas. Pirzejam bij ja-eemakfa no ikkatra simta 15 rubulu un wehl ta uanda, kas pahraf par simtu no dahldera nahza. 85 rubulus no ikkatra dahldera palikka parradä. Par prohwi: Ja pirzejs 120 rubl. par dahlderi makfatu, tad winnam bij ja-eemakfa tee 20 rubl., kas pahraf par simtu un no ikkatra simta wehl 15 rubl; kohpä 35 rubl. par ikkatre dahlderi. Krohnis galwoja par 60 rubl. un pats d'simtskungs par 25 rubl. Par parradu bij jamakfa 4 præzentees. Par 47 gaddeem parradi ar wiffahm intreffehm ja-ismakfa. Mahju pirzeji dabbuja no gruntskunga un no augstakahn teesahm apstiprinatas funtraktes un no ritterchapties (Landschapties) mehrotaja to ismehroto semmes rulli (Clantfahrti), kas israhda winna semmes leelumu un zik tahlu mahju rohbeschas fneeds. No tahm 50 mahjahm 22 fainneeki, katriis par weenahm mahjahm pizis; 10 pirkuschi, katriis par 2 mahjahm; weens 3 un weens 5 mahjas pizis.

Bet kapehz tad Ruhjeneeschi naw gribbejuschi eefah-kumä fawas mahjas par d'simtu no pirkli, lai gan teem toresi dahldera wehrtiba dauds masaka bijuse neka taggad? Mahju pirkshana bij Ruhjeneeschku ja una un paswefcha leeta. Tee ne finnaja, kahds labbumu no tam nahks. Bet arri bij wehl zitta waina. Mahjas bij pañissam panikhukhas, ehkas fachkeebu-fchahs, jumti plifki, feenas ispuwuschas. Tapat arri lauki bijuschi lihds beidsamo valaisti, eschas ar kruhmeem apauguscas, grahwji peemiluschi, semme mos fuhdota un flikti apkohpta. Leijas weetä plawas par muklejeem un purweem valikhukhas, zittur atkal ar kruhmeem un melchu apauguscas. Sinnams, ka tad daschs labs tahdas panikhukhas mahjas ar wez-zahm ehkahm, valaisteem laukeem un plifikahm plawahm naw gribbejis par d'simtu no pirkli. Bijis bail

tahdäss eet eefschä, tur tik leelöss parradöss un ne-issalkamäss behdäss eefkreetu. Naw sinnajuschi, ka tah-das valaistas mahjas arri tik dauds auglu atnessihs, ka parradus ar wiffahm præzentehm spehtu ismaksahrt. Un tomehr par teem ihseem gaddeem, kamehr Ruhjeneeschi fawas mahjas par d'simtu no pirkuschi, irr wifss ittin brangi us preekschu gahjis. Gan tihti jabrihnahs, ka winni par tahdu masu lai-zinu eefpehjuschi no tahdas knappibas iskultees un jau pee tik dauds labbumu peetikt. Weena leeta teem itt ihpaachi dauds peepalihdsejuse: tee warrejuschi papil-nam semmes peeplehti klahrt. Wiffas wezzas atmattas, plifkas plawas un schahdus tahdus stuhrischus, kas pee laukeem bijuschi klahrt, tee usylehkuschi un par arramu semmi padarrijuschi. Preeksch tam tik pasin-nuschi 3 lauku kohpshani, bet nu eetaisjuschi us 8 laukeem. Weenam fainneekam, kad mahjas no pizis, bijuschi tikkai 3 lauki, katriis ar 20 vuhru fehjuma, bet nu tam irr 8 lauki un katra warr 30 vuhrus rudsu isfeht. Sinnams, gan wifsi naw tik dauds semmes peeplehuschi klahrt, bet kas tik ween warrejis, tas ne-buht naw taupijs. Schee pagahjuschi gaddi bijuschi winneem jo augligi un labbiba tappuse labbi aismal-fata. Ta tad Deews winnu puhsinu us laukeem ar baggateem augteem apfwehlijis un tee neween labbibu, bet arri ahbosina papilnam fawös tihrumös sehj, kas dohd lohpeem labbu ehdamo. Jau weens Ruhjeneeschku fainneeks ta ceriktejis, ka fawus lohpus arri par wassaru warr stalli turreht. Tam itt labbi eijoht. Peena un sveesta effoht papilnam un lohpi fawus fuhdus wairs ne iskaisa par tahlahm gannibahm un beejeem mescheem, bet tee salrahjahs stalli preeksch lauku fuhdoschanas. Gohws lohpinus arri par was-faru stalli turreht, ta irr mums schim brihsham pa-fwechha leeta, lai gan Wahsemme, Gulané, Belgia un daschäss zittäss semmës jau fenn gaddeem labbi pa-sihystama. Man rahdahs, ka arri mums deenäss buhs us tam jadohma; jo us muhju plifikahm gannibahm lohpinti tihri haddu nihfst un tik knappi to d'sihwibus iswell. Saimneezes gan turra gohws lohpus labbu teesu, bet peena un sveesta aplam mas.

Tapat arri Ruhjeneeschi jo staltaß un glihtas ehkas uszehlu fch. Jau irr 12 jaunas d'sihwo-jamas ehkas ustaifitas, kahdas 4 ar d'akstiu un jumtu. Zitti arri k'lehtim d'akstiu jumtu liffuschi, lai ilgaki peetiktu un lai salmi taupahs. Weens fain-neeks no steegelieem ween mahjas taisijs, zitti atkal no akmineem muhrejuschi rijas un stakkus ar usbrauzamahm treppem. Balkus pirkuschi lahtakös meschös 1 rubl. lihds 1½ rubl. par zelmu maksadami. Daschs fainneeks jau wifas fawas ehkas no jauna ustaifis, zits atkal no tahm jau leelo pussi.

Semmes malku (semdeggu) roht Ruhjeneeschi papilnam sawas gruntēs un to bruhke malkas weetā kufnā. rijs, pirti. Tikkai pee ehdeenu wahrishanas dedsina schaggarus woi malku, lai ehdeenan naw semm'deggas garjcha. Zaur tam winneem taupahs nauda un sirgu spehks, ka naw 4 lihds 5 juhdses tahlu zauru seemu pehz malkas jabrauz. Tapehz arri daschs fainneeks fakkoh: „Semmes malka mums naw ne ar kahdu naudu aismaksajama.“ Daschi arri jaunus meschus us sawahm gannibahm ahd sinajusch, lai pehzdeenus schē malka un bakti buhtu. Tapat arri ahbeku d a h r s u s ectaisjusch un tohs ar jauneem kohzineem peestahdijuschi.

Bet, laffitais mihtais, ja waizatu, ka tad Ruhjeneeschi par schēem goddeem tik tahlu us preeskhu tikkusch? Ka tad winni tik drihs eespeljusch hi sawus laukus pahrlabboht, jaunas ehkas uszelt, dahrsus etaisht un meschus stahdiht? Tad tewim ta atbildu: Winni naw rohkas klehpī turrejusch, bet teesham ewehrojusch to wahrdū: Luhds Deewu un strahda. No dorba un puhlina tee naw atrahwuschies, bet deesgan tschakli strahdajuschis tweedrus noslauzidami, tau-pigi dshwodami un wissu ar prahru un sunu daridami, samehr pee schi labbuma tikkusch.

Mihki fainneek! Behrkat droh schi mahjas par dsimtu. Ko Ruhjeneeschi eespeljusch, to pachu arri juhs warrefeet, ja tik Deewu luhgfeet, tschakli strahdafeet, tau-pigi un ar prahru dshwofeet.

— —

Kristigas mahzibas spehks.

(Statutes 27th April.)

Jedda eedama wehl beidsamu reis pazehla sawas azzis us fillu swaigsnū pilnu debbesi un pee fewim fazzija: „Ak, nu es jau pahrleezinata, ka pehz nezik stundahm mannas azzis scho debbes fillumu wairs ne redsehs; pirms saule uslehks, buhs manna jauna seedoscha dshwiba nahwes mohkā!“ Wehl winni wissu nakti bij weenai pachai elka-nammā tas lihks jawalte un tur lihds rihtam ta bresfimiga nahwes stunda jašagaida. Schihs winni nu bij tahs gruhtakas stundas winnas dshwes laikā, kas winnas firdi lohti fatreeza; bet drihs zehlahs winnas firdi svehts preesk un sawas azzis un rohkas prett debbesi pazehluje eesahka Deewu luhgt ar karstu behrna mihestibu, — ne wis to Brahminu elkadeewu, bet to wisswaldigu radditoju debbesi un semmes. Kod bij beiguse to Kungu zik warredama luhgt, winni parahdijas, ka Kristus mihijs waigs svehtā spohschumā un svehti eeprezzinata pakritta pee semmes. — bet tifko bij pehz brihscha pazehlujees, wiana isdsirdeja ajs mugguras kahdu basi,

kas winnas wahrdū fauza, un dohmaja, ka tas buhs kahds engelis no paradihses, kas lai winnu no tahm nahwes bresfahm paglahbj. Bet atgreesuves eerudsija, ka ne bij wis engelis, bet tikkai zilweks, ko Deews winnai par glahbeju bij atfuhstijis — un schis bij elka-namma pats leelakais un ustizzams fullainis, kas taggad scho nelaimigo atpestidams preestereem scho uppuri gribbeja atraut. Winsch finnaja paslehpur zestu pa semmes appakschu, pa kuree pee winnas peetapt. Durvis paschi preesteri bij aisslehgusch, un waktis un leels lauschu pulks stahweja ahyā us to preezigu stundu gaididami.

Fullainis tuvojces turreja sawus pirkstus us luhpahm, lai neko ne runnajoht; jo zaur wissmasaku trohksni, kas te eelschā notiftu, winnu nodohms buhtu bijis isphostichts. Pee tam winnai arri teiza, ka ir winsch effoht jaunas tizzibas brahlis un ka ir winna firdi tas tizzibas gaischums eespikhdejis, — un beidsoht istahstija, ka ar teem swescheem zetta wihsream effoht nospreedis winnas dshwibū isglahbt un zehla winnai Anastasiusa wahrdus preeskchā: „Ja gribboht no tahdas bresfimigas nahwes israutees un us debbesu walstibū fataisitees, tad winnai arri tapat ka schēem, gruhts behdu pilns zelsch un daschi firdehsti ja-us-nemmahs, janostaiga us zittu tehwasemmi, kur pa-wissam zittadi, neka winna lihds schim te eeradduse dshwoht. — „Bet woi tad es wairs ne buhschu ugguns leefmu uppuris?“ prassija Jedda to padohmu prahrti pahrdohmadama: „Es wehletohs sawu dshwibū isglahbt un gribbu eet tas semmē, kur wehl miht mihestiba un ihsta dshwibū tizziba; es gribbu eet ar teem swescheinkeem, kad tee man par glahbejem suhtiti, un tad winnu zelsch buhs arri mans zelsch, winnu Deews buhs mans Deews, winnu tehwasemme buhs mans mahjoklis. Tad es no prastas wehridenes tur mantofschu laizigu brihwesibū, sawas deenas nodshwoschu un ihstu laimi mantofschu.

Taggad preeskch tewim tahds dshwibas awots at-wehrees,“ teiza fullainis. „Tu gan finni, zik lohti dahrgi sweschas semmes waklara puffe sihdi no mums fahpehrk un zik lohti Kihnas un Indias semmes rohbeschās apfarga tohs sihdes tahrypinus, ka tee ne tohp iswettu us zittu pafaules dasku; tadehk tew schinni brihdi wehl to padohmu dohfschu, ka tu sawas dshwes laimi jo wairak warri pawairoht. Es trihs speekus (nuhjas), kas widdū tuksch, ar sihdes-taurina maseem pautineem (ohlahm) jau peepildijis; jo muhsu drangi fakla, ka arri winnu semmē tahds pat mihijs gaisch effoht un tahdi pachhi maulbeeru kohki augoht, no kam schēe tahrypin warroht barrotes. Es dohmaju, tu to sihdes taisischana tapat faprattisi, ka ikkatra Indus meitina. Lai nu debbesi tew dohd laimigu zellu un ka tewi ar preeku ka zeeminu

usnemu, kas dahrgas dahwanas atness; jo schee irr dahrgali par wissu lawu mantu, ar ko tu taggad esfi ispuñkota un kas tew taggad tēpat jāpamett, lai es tohs preesterus warru apmahnicht, ka tewi ne dohma aibehguschu un ne dsennahs tewim vakkat."

Jedda schohs wahrdus noksaujusees bij pahrwarreta no daschdaschadahm dohdmahm, gribbeja jau par tahdu glahbschanu mihsigom glahbejam pateiktees; bet schis winnu muddinaja, lai tikkaizik ahtri warredama sawas wirsdrehbes un wissus dahrgus gresnumus nomettoht, un tai dewa apgehrbt willaina zella drehbes, tāhdas pat ka teem diweem s̄wehta zella reisneekem. Tad no fawa glahbeja pawaddita ar baiku pilnu ūrdi kahpa eekschā tas tumschā gangi un eijoht klausijahs, woi preeskch iſejamas weetas kahds trohksnis ne iſzellaħs. Pee tumschā ganga zauruma atnahkuschi atradda tohs diwi reisneekus, kas ar leelahm bailehm us winneem bij gaidijuschi. Pirmais glahbschanas sohlis bij ittin brangi iſdeweess; bet ka tahlak buhs, to neweens ne finnaja, jo wehl teem warreja useet leelu leela nelaime; tadeht neko dauds ne warreja stahsiht jeb labbas deenas atdoht, bet ar steigschanoħs jaſteidsahs prohjam. Wezzais Anastasius sawas roħkas us winnas galwu lizzis, to s̄wehtija un Jeddai preeka assaras no waigeem ritteja. Tad nehma schee trihs reisneekti sawus fislus un us to Wissuwarreno zerradii sawu zellu steidsahs prohjam. Wehl tas fullainis zik taħlu warreja redseht winneem noslattijahs vakkat un pee fewim dohmaja: „Es preeskch Jeddas esmu dauds wairak darrijis, neka winna patte warr dohmaht un wairak neka tee zella reisneekti to spehj iſteikt.” Bet kad oħtrā riħta ful-lainis uſzehlees, jau wissu to druhsmu atradda kohpā ar wisseem zeeniteem preestereem un augsteem Brahmīneem, kas pee to preeka uppuri bij steiguschees to mirronu un to jaunu gaspaschu ugguns fahrtā uppureht. Schee elka-nammu atfleħguschi lihki gan atradda wehl us to paſchu weetu, bet no Jeddas, winna gaspasħas, ne bij ne pehdas redsamas, ka tikkai dahrgahs drehbes un glihtumi, kas pa semmi bij iſkafitas. Par to nu wisseem bij ko brihnotees. To schis gudrais ful-lainis bij sadohmajis Jeddas dīħwibū glahbdams, un wissus mahau-tizzigus Brahmaṇus par mulkeem ta padarrija. Winsch taħs dahrgas drehbes pažeħlis teem rahdoht fakk: „Te nu neko ne warr malditees un dohmaht, ka Jeddha buħtu iſbehguse, bet te jau flaidra peerahdiſħana, ko wissi warrat redseht, ka Jeddha jau no paſcha Deewa strahpetu.” Ta schis gudrineeks teem elka tizzigem laudim to iſskaidroja. „Kad winna ar preku naw gribbeju se ar sawu laulatu drangu mirt un liħds eet us Brahmaṇu dīħwokleem, tad par to Deewa effoħt apskaitees un fuhtijis weenu mirronu no wianu mirruſcheem cenaidneekem, kas winna aishweddus us

brihnischki nejaukahm weetahm, kur tai wissu muhschu buhs jazeesch bailes un breesmas. Tas launais gars winna aistraujoht tohs dahrgus glihtumus un drehbes winna iſt nopleħfis un tē pamettis, lai winna tur ne dabbu preezatees, bet par leelu kaunu plifku aiffnessis. Redseet, tē irr wissas winnas drehbes un dahrgi gresnumi, ko launais jums par iħstu sħimi atstahjjs.”

Mahnu tizzigem Brahmīneem bij leelu leelae brihnumi un arri pateefi tizzeja winna mellus, bet ka wiħna aibehguse, tas wiħneem ne prahħa ne nahza; tadeht Jedda bes bailehm ar faweeem zella beedreem warreja proħjam dohħees. Peħz weenas deenas gah-juma wiħni nonahza pre masas uppites jaueem krassteem un tur apmettahs. Tad Jedda itt preeziga uſ Anastasius fazzija: „Mans teħws, kristi nu manni; redsi, schee irr flaidrs uħdens; flappini mannu peeri ar to dīħwibas uħdeni, doħd man jaunus speħkus, ja weħl kahdas breesmas gadditħos, ka taħs ar droħschu prahħu warretu pazeest.” Tad kristija winnu wezzais Anastasius un dewa winna to wahrdu „Mahria.”

Kad bija nokristita, nahza paher winnu ta s̄wehta garra dħwana un dabbu brihnischkiġus speħkus un droħschumu, ne baiddiħahs ne ħażiġkus ne dadħsus, kas eijoht kahjas faploħsa, ne par faules parleeku karstumu, kas winnas speħkus apspeeda, nedj par baddu un flahpeħm, ka pats wezzais teħws par tahdu firxiġu pażżeſħanu gaixchi preezajahs. — Peħz dauds pahrzee-stahm gruhtibahm teħwasemm ġie pahriahha un fmukkà pal-mu kohku eelejja Mahria eefahka sawas siħdes taurinus kohpt. Tad peħz kahda laika Konstantinopole atspihdeja leelā speħiħum, jo leelais farra - leelakunis Belsiars Italiu farra uwarrejjis, sawam fungam un keiseram Italijs kroħni nolikka pre kahjahm un nu zehlahs preeki un lihgħiġiba, kas wissu piſſatu peepildija. Pats keisers sawu preku gribbedams parahdiż un sħeħlastibas roħku at-darriħt, sawu goħda kroħni seħħdahs us Grekeru keisera krehsla wisseem sħeħlastibu peesohħidams, kas winna kahdu luħgħanu preekħha nestu. Leelakun barreem kaudis nu steidsehs pee keisera ar sawahm luħgħanahm. Starp teem arri bij kahds weż-ze preesteris ar fneega balteem mattineem un garru baltu bahrdu, kas paher fruktim karrojaha; winna eegrinniż-żebha azzis rħadja, ka tas jau dauds gaddus bij pawaddijs, winna zeenijams waigħi rħadja, ka dauds iſzeetis. Ikkatrix winnu eraudisjiw winna zellu dewa, ka tas ar faweeem waddoneem tam goħdibas krehslam warretu peeklu; pee kreisas roħkas winsch wedda jaunelli ar pabruhnu waigu prestruk drehbés geħrbtu un pee labbas roħkas ġewiċċi ar aissegtu waigu, kas neffa sawu labba roħka kurni. Kad schee trihs tam goħdibas krehslam prettim no-stahjhs, tad keisers winna uſlu hlojji fazzija: „Ja

mannaas azzis manni ne will, woi tu ne esfi wezzais Anastasius, kas aissgahja us paganu semmehm tohs paganus mahzicht un pee kristigas tizzibas atgreest? Nu saffi man, ka tas Rungs tawu darbu fwehtijis, ka tu ne aizinahts esfi atpakkaf nahzis."

„Lai tas Rungs irr flawehts un augsti teikts!“ winsch saft Deewu teikt. „Das Rungs irr leelas leetas darrijis muhs tik schehligi pafargadams un mannam wahjam spehkam dewis leelus darbus isdarricht, un ka spehzigs zetta waddons muhs ar fawem fahrneem segdams mums lizzis tehwasmie laimigi pahnahkt, kur lihds scho leelu preeku deenu itt klußu dshwojuschi. Bet kad Tu mums schodeen to preeku lizzis peedshwoht, tad ir Tew fawu notiklumu isteikschu un kahdas dahwanas es no takas fwechhas Indias semmes pahnessis un preefsch Tawas gohdibas krehsla kahjahn noleeku. Kedsi, schis irr mans augls, ta meitina, kas man fahnis stahw, ta irr kahda Indias semmes wirsta atraitne, kam arri fwehta ewangeliuma gafchums firdi atspihdejis. Mehs winnu no ugguns leefmahm vestijuschi un winnas zeenijama prakta deht fewim lihds uehmuschi, zaur ko leela fwehtiba buhs wissai tehwasmie. Apluhkoat tikkai, zeeniga augstiba, schohs dahrgus wehrpjumus! Ko lihds schim par dahrgu naudu no tahlahm semmehm atwedd, to nu Tawa semmē taisihs, — un ja Deews gribbehs, tad tee buhs Tawem behrneem baggatibas un fwehtibas awots.“

Pehz scheem wahrdeem Mahria attaifisa fawu kurwiti wallam un nomettahs semmē pee keisera kahjahn un wiunam to sihda audelli pafneedsa. Keisers to brihnodamees apluhkojis prassija par to leetu no Anastasiusa pilnigu isskahstichanu. Tad tas wezzais ar ihseem wahrdeem isskahstia, ka winni to wiirsten laimigi satikkuschi. Keisers wiffu scho stahstu no Anastasiusa nockaujisees dohmeja sapni dsirdoht. Brihscham winsch skattijahs us to sihdes drahnu, brihscham atkal us to fmuklo feewischki, kas winna preefschā stahweja. Tad pilns preeka un schehlastibas fawu galwu prett winnas noleeza un fazziha: „Esfi fweiginata, mihla, schinni semmē! Esfew leelu pateizibui esmu parradā, tu fwechhas tautas meita, par to dahrgu dahwanu, ko tu schinni semmē atneffuse; tad lai nu schi semme irr tawa tehwischke. Esfew wehlu, ka tawas deenas taptu fwehtitas un tu fawu muhschu

preekos un faldā meerā bes bailehm nodishwotu.“ Tad pawehleja, lai schee abbi preesteri winnam klah-taku tuwojabs un fazziha: „Isluhdsatees no mannim kahdu schehlastibu.“ Us tam Anastasius isteiza fawu wehlefchanohs: „Es esmu wezs, un mannas deenas jau flaititas, schihs pafaules mantas mannu firdi wairs ne zilla, bet nowehle man, ka es klußu klohsiteri fawas deenas pawaddu. — Ja tew manna luhgfhana buhtu patihkama, ko preefsch tawahm kahjahn gribbu likt, tad nowehle, ka diwas jaunas firdis to laimi bauda, ko abbas weena prett ohtru juht; jo tahs weena ohtru mihle, lai gan ne eedrohfschinajahs isteikt. Es to jau us muhsu garra zetta esmu nomannijis, un ir wehl taggad redsu, kad pee Mahrias aiseijam wiunu ap-mekleht; jo ikreis kad winnu usluhkoju, wiunu nosarkst un ic Eisebius, zaur to, ka weens ohtram klußu ap-fohlusches. Eisebius arr wehl now eefwehtihts par preesteri, bet tikkai preestera drehbēs gehrbees ar man-nim us Indias semmi gahjis wiffus gruhtumus pa-zeschoht. Tadeht atwehli winnam to preeku, pehz tik fmaggas pahbaudishanas, parahdi to schehlastibu un nowehle man winnas fwehtā laulibā eeswehtiht, lai arri winna reds, kahdā gohdā irr kristitu wihrū laulatas feewas un kahdu laimi tee fawā starpā baudā.“

Pehz scheem wahrdeem bija leels klußums par wiffu to lauschu pulku, kas us keisera atbildi gaidija. Wehl Eisebius un Mahria wiunu preefschā us zelleem gulleja. Kahdu brihdi apdohmajees keisers dewe schini angstam basnizkungom, kas ne tahku no winna gohda krehsla stahweja. Basnizkungs peenahzis fawas rohkas pahrt teem pazehla un tohs fwehtija, tad raudadamu Geddu pazehla un fwehtija to no jauna. Pehz nezik deenahm wezzais tehws Anastasius us keisera wehlefchanu scho jaunu pahri ar leelu gohdu falaulaja un tohs nowedda us jauku eeleiju, ko keisers Mahriai bij dahwinajis, tur fawus sihdes taurinus un tahrpinus kohpt un te ilgus gaddus appaßsch keisera zeptera nodishwoja.

Scho eeleiju Mahria ettaifisa par jauku preeka weetu, no kurras par wiffu walsti leela fwehtiba un baggatiba ir wehl pehz winnas nahwes isplattijahs. Un wehl ir schodeen winnas peeniana angstu gohdu peln un winnas darbi ness baggatigus auglus; jo zaur winnu sihdes audsinaßhana pa wiffu Ciropu irr ettaifisjuees.

S I N D D I N

Wiffi tee, kam kahdas prassichanas buhtu pee ta nomirufsha Dobheles Latweeshu mahzitaja muischhas Zihruka fainneeka Aufsha Freiberga un nomirufshas laulatas draudsenes Annas, tapat arri tee, kas wiineem ko parradā valifikuschi buhtu, — tohp no Behrsbækkes pagasta teefas zaur scho ussaukti, fawas prassichanas im parradus tai 25ta Juhli schinni gaddā

a f ch a n n a s.

pee schihs pagasta teefas usdoht; — wiffi tee, kas fawas prassichanas schinni deenā ne usdohs, wairs ne taps pee-nemti, bet tee fawus parradus ne usdewuschi ar dubbultu mafsu taps strahpeti.

Behrsbækkes pagasta teefas, tai 27ta Juhnt 1864.

(Nr. 102.) (S. B.)

No **Saldus** Krohna pagasta teefas tohp wissi tee, kam lahdas parradu jeb zittas taisnas präffishanas pee ta nomirruscha Krohna muischas **Saldus nowadneeka** fainneeka **Indrika Kreuzberga** buhtu, zaun scho fluddinashanu usazinatti, sawas präffishanas lihds **13. August 1864.**, kas par to weenigo ißlehgshanas terminu nolits, scheit peeteiktees, jo pebz schi termina neweenu wairs ne flausihs. Täpat tohp arri tee, kas tam nelaikim fo parradu buhtu, zaue scho fluddinashanu usazinatti, sowus parradus tann wiespeeminetä deenä schi atlhdsinah; kas tam pretti darrihs, tohs ar diwkahrtign atlhdsinashanu strahyehs.

Saldus teefas nammä, 4ta Juhni 1864. 1

No **Krohna Behremuischias** pagasta teefas tohp wissi parradu deweji un parradneeki ta nomirruscha Behrs-Sihpels Branza meishafarga **Unschha Greenwinga**, zaun scho usazinatti, ar sawahm präffishanahm lihds **1mo Augusti** f. g. pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlak ne-weens ne taps flausihs, bet taps pebz liffumeem nospreests. 1

Sihpels, tai 3sba Juhni 1864. (Nr. 843.)

No **Emburgas** Krohna pagasta teefas tohp wisseem ahpuß schihs pagasta teefas aprinka dshwodameem, pee tahm schi peederrigahm Krohna muischahm, fä: **Emburgas muischas**, **Jauu-Swirlauku muischas** Bilkumuischas, **Garroschu muischas**, **Kensiu muischas**, **Kulpju muischas**, **Jelgawas meschafunga muischas** un **Gallgalles muischas** peederrigem lohzelteem zaun scho finnams darrihs, fä no **15ta Juhla deenäs** f. g. galwas naudas un zittas mafaschanas, fä arri passes mainshanas, tikkai peektdeenä s lihds pufseenai ißfatu neddelu scheit pretti nems im tapebz wissus, kas ar schahdahm isdarrishanahm zittas deenäts atnahks, schi pagasta teesa atraidih, — un turflaft teek tah-deem angshä peeminneteem pagasta lohzelteem, kas sawus galwas naudas un labbibas parradus wehl lihds schim ne buhtu nomafajuschi, powehlehts tabdas uodohshanas lihds tai peeminnetai deenai (15to Juhli 1864 g.) pee schihs pagasta teefas eemaksaht, ja ne, tad tee, kas to ne isplidhs, taps pebz liffumeem apstrahpeti; im wehl arri teek wissas pagasta teefas fä arri muischas waldishanas luhtgas, tohs pee tabm augshä peeminnetahm muischahm peederrigus pagasta lohzelkus no wihrichku un seewischku fahrtas, kas bes rikrigahm pagasta passelhm ahpuß schihs pagasta teefas aprinka usturahs, par arrestanteem tai peederrigai teefai nodoh.

Emburgas Krohna pagasta teefä, 10ta Juhni 1864.

(Nr. 1054.) **Teefas wezzafajs:** **Einnig.**

Teefas skrihw.: **E. Klienberg.**

Tee scheitan nepasilstami mantineeki ta nomirruscha puifsha **Mahrtina Lappina**, kas 1860ta gadda no Krohna **Dann-Swahres** pee Krohna **Lipstu muischas** pagasta peerahshtit liffahs, — tohp, tiffabbi fä arri tee, kam no ta nelaika parrads nahkabs, jeb kas winnam parradu buhtu, — usazinatti: wisswehlski tann **22tra Augustä** f. g. ar flaidrahm peerahdihhanahm schi peeteiktees; jo pebz ta peeminneta ißlehgshanas termina neweenu wairs ne peenems. Ihpaschi tohp tee mantineeki usazinatti: ja

winni griss to masu astahtu Mahrtina Lappina mantu angshäjä terminä pretti nemt, tad teem pascheem ta nelaika parradi ja-aismalss; zittadi tulisti notils, kas pebz taisnibas jadara. 2

Aurumuischias Krohna pagasta-teefä, 22. Juhni 1864.

(S. W.) **Peechdetajs** J. Meier.

(Nr. 769.) **Teefas skrihweris** Berg.

Schi es finnamu darri, fä pee manni ap-palshrafsita **Bauskas** vilfatä schie darbi us to labbalo tohp isdarriti, fä: wadnally welt, alkotu us-tassibr, degadeereht un schkehreht; wissadas dshjas fä arri shdes, willainu un bohnuwillainu drabmu pebz jaunakahm pehrwehm pastahwigu pehrweht un pebz tam, fä latris griss, arri apdriskeht, tilpat us jaunahm fä arri us vez-zahm pehrwetahm leetahm un arri jeb fahdus plekkus us-nemt. Wissu par to lehtako mafsu un ar gohdigu apdeene-scham isdarihs **Westergren.** 1

Dabbujama itt jaunias mohdes

linnu-mihstama maschine

ar 6 russeem, 2 lihds 4 assis garri dibsteli, zaun fo ta ar 1 sigrū itt weegli gresschama. Diwi wihi, 3 seewas un mass sehns ar to warr ismihstht 20—30 fuhlus par weenu stundu un ta mafsa 75 rubl. fudr. Arri

linnusehlu tihrijamas maschines, gattawas par 25—30 rubl. gabbala, un tohs blettus ween par 11—15 rubl. warr dabbuht pee **Krohna Greenwaldes Was-Seeruhshu** fainneeka **F. Dunnaw**; tohs fehlas feetus warr arri dabbuht par to paschü tregu pee **Kahela Baudera**, Rihgä Fehnina-eelä Nr. 45. 1

Jelgawa, 1 wersti augshpuß tilta, taps jaunis kanahls rofts pee Driftes uppes. Dur strahdaeki ar sigrēm un bes sigrēm par labbu mafsu warr darbu dabbuht us 3 mehneschu laika un deyt tam warr peemelde-tees teiktā weetā pee teem meister eem. 1

Weena meita warr deenestu dabbuht, **Skaidralas** fainas dabbujamas appalsch **Bihrinuischias** pee **Pehter-uppes** fohlmeista **M. Käting.** 1

Skohlas behrni

no laukeem tohp eeksh kostes nemti **Jelgawa**, skrihweri eelä, pretti Latweeschu basnizu, Penza nammä pee atraitnes George. 1

Wehl kahdi puiseni no laukeem, kas **Jelgawa** ar fawu kosti skohlu apmetle, warr dabbuht kohrteli pee Elementarfohlmeista **P. Seewald.** 1

Linnu-dshjas wissös nunnurös no **Engeraggä** pahrihka pahrdohd par pahrihka zennu 6
Albert Drescher, Rihgä,
Jelgawas Ahrihga, tann bohde, tur Mohris usmahlbehts.

Waffis tohp pirts no **Albert Drescher, Rihgä,** 6

Jelgawas Ahrihga, tann bohde, tur Mohris usmahlbehts.

Verantwortlicher Redakteur: Pastor N. Schulz.

Von der Censur erlaubt. Mitau, den 6. Juli 1864. Nr. 102.

Gedruckt bei J. G. Sonnenhagen und Sohn in Mitau.

(Te klahf peelikums: **Basnizas finnas Nr. 4.**)